

## Порядок дій персоналу навчального закладу у разі виникнення НС

### **Дії у разі у разі пожежі.**

Кожний працівник закладу освіти при виявленні пожежі або ознак горіння (задимлення, запах гару, підвищення температури і т.п.) повинен: !!! — негайно повідомити про це **за телефоном 101, 102 в пожежнорятувальну службу** (при цьому необхідно назвати адресу об'єкту, місце виникнення пожежі, а також повідомити своє прізвище);

- вжити по можливості заходів по евакуації людей, гасінню пожежі і збереженню матеріальних цінностей.

Особи, які в установленому порядку призначені **відповідальними за забезпечення пожежної безпеки**, після прибуття до місця пожежі повинні:

1. Повідомити про виникнення пожежі за телефоном 101,102 в пожежно-рятувальну службу.( Якщо попереднє не дзвонили)
2. Здійснити оповіщення людей про пожежу.
3. Поставити до відома керівництво і чергові служби об'єкту, ланку пожежогасіння, добровільну пожежну дружину.
4. У разі загрози життя людей негайно організувати їх рятування, використовуючи для цього наявні сили і засоби.
5. Видалити за межі небезпечної зони всіх учасників навчально-виховного процесу, що не беруть участь в гасінні пожежі.
6. Забезпечити дотримання вимог безпеки працівниками, що беруть участь в гасінні пожежі.
7. Одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію і захист матеріальних цінностей.
8. Організувати зустріч підрозділів пожежно-рятувальної служби надати допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі і у вийти в склад штабу пожежогасіння.

### При виявленні вибухонебезпечних предметів:

**Необхідно:** Виявивши вибухонебезпечні предмети, вживайте заходів з означення, огороження і охорони їх на місці виявлення. Негайно повідомте про це територіальні органи ДСНС та МВС за **телефоном «101» та «102»** та керівника закладу.

### Забороняється:

1. перекладати, перекочувати з одного місця на інше;
2. збирати і зберігати, нагрівати і ударяти;
3. намагатися розряджати і розбирати;
4. приносити в приміщення, закопувати в землю, кидати в колодязь чи річку.

## **Правила поведінки в умовах надзвичайних ситуації воєнного характеру**

### **Необхідно:**

- зберігати особистий спокій, не реагувати на провокації;
- не сповіщати про свої майбутні дії (плани) малознайомих людей, а також знайомих з ненадійною репутацією;
- завжди мати при собі документ (паспорт) що засвідчує особу, відомості про групу крові своєї та близьких родичів, можливі проблеми зі здоров'ям (алергію на медичні препарати тощо);
- знати місце розташування захисних споруд цивільного захисту поблизу місця проживання, роботи, місцях частого відвідування (магазини, базар, дорога до роботи, медичні заклади тощо). Без необхідності старатися як найменше знаходитись поза місцем проживання, роботи та малознайомих місцях;
- при виході із приміщень, пересуванні сходами багатоповерхівок або до споруди цивільного захисту (сховища) дотримуватись правила правої руки (як при русі автомобільного транспорту) з метою уникнення тисняви, уникати місць скупчення людей;
- не вступати у суперечки з незнайомими людьми, уникати можливих провокацій;
- у разі отримання будь-якої інформації від органів державної влади про можливу небезпеку або заходи щодо підвищення безпеки передати її іншим людям (за місцем проживання, роботи тощо);
- при появі озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно покидати цей район;
- у разі потрапляння у район обстрілу сховатись у найближчу захисну споруду цивільного захисту, сховище (укриття). У разі відсутності пристосованих сховищ, для укриття використовувати нерівності рельєфу, (канави, окопи, заглиблення від вибухів тощо). У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу споруд цивільного захисту, сховища і укриття – лягти на землю головою в сторону, протилежну вибухам. Голову прикрити руками (за наявності, для прикриття голови використовувати валізу або інші речі). Не виходьте з укриття до кінця обстрілу;
- надавати першу допомогу іншим людям у разі їх поранення. Викликати швидку допомогу, представників ДСНС України - 101, органів правопорядку - 102 за необхідності військових;
- у разі, якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, протиправних до них дій (арешт, викрадення, побиття тощо) постаратися з'ясувати та зберегти як найбільше інформації про них та обставини події для надання допомоги, пошуку, встановлення особи тощо. Необхідно пам'ятати, що Ви самі або близькі Вам люди, також можуть опинитись у скрутному становищі і будуть потребувати допомоги.

### **Не рекомендується:**

- підходити до вікон, якщо почуєте постріли;
- спостерігати за ходом бойових дій;
- стояти чи перебігати під обстрілом;
- конфліктувати з озброєними людьми;
- носити армійську форму або камуфльований одяг;
- демонструвати зброю або предмети, схожі на неї;
- підбирати покинуті зброю та боєприпаси.

### **Порядок дій під час перестрілки:**

1. Якщо стрілянина застала вас на вулиці, відразу ж ляжте й озирніться, виберіть найближче укриття й проберіться до нього, не піднімаючись у повний зріст. Укриттям можуть служити виступи будинків, пам'ятники, бетонні стовпи або бордюри, канави. Пам'ятайте, що автомобіль – не найкращий захист, тому що його метал тонкий, а пального – вибухонебезпечне. За першої нагоди сховайтеся у під'їзді будинку, підземному переході, дочекайтеся закінчення перестрілки.
2. Проводьте заходи для порятунку дітей. За можливості повідомте про інцидент співробітників поліції -102
3. Якщо в ході перестрілки ви перебуваєте у будинку, – укрийтеся у ванній кімнаті й ляжте на підлогу, тому що перебувати у кімнаті небезпечно через можливість рикошету. Перебуваючи в укритті, стежте за можливим початком пожежі. Якщо пожежа почалася, а стрілянина не припинилася, залиште квартиру й сховайтеся в під'їзді, далі від вікон.

### **Порядок дій в разі захоплення вас заручником**

1. По можливості якомога швидше опануйте себе, заспокойтеся, не піддавайтеся паніці, не допускайте істеричних проявів. Емоційно неврівноважена людина, яка від страху впадає в паніку, лякає терористів своєю непередбачуваністю, і її, швидше за все, вб'ють першою.
2. Якщо вас поранено, старайтеся не рухатися. Так ви зменшите втрату крові.
3. Надавайте допомогу і психологічну підтримку тим, хто слабший – пораненим, жінкам, дітям, особам похилого віку. Уникайте дратівливості та конфліктів при спілкуванні з іншими заручниками.
4. Не ризикуйте своїм власним життям і життям оточуючих. Не допускайте дій, які можуть спровокувати терористів на застосування зброї і

призвести до людських жертв (не тікайте, не кидайтеся на терористів, не вихоплюйте зброю тощо).

5. Не намагайтеся умовити терористів, розчулити їх тощо. У той же час не принижуйтеся і не благайте про пощаду.

6. Спілкуючись з терористами, не відводьте очей убік, у той же час, уникайте прямого погляду в очі (на невідомому рівні такий погляд розглядається як виклик).

7. Говоріть спокійним голосом, уникайте викличного, ворожого тону.

8. За необхідності виконуйте розпорядження терористів, особливо протягом перших 30-60 хвилин після нападу. Не вступайте з ними в суперечку.

9. Постарайтеся переконати терористів забезпечити вам та іншим заручникам людські умови існування.

10. Запитуйте дозвіл на вчинення будь-яких дій (сісти, встати, попити, вийти в туалет).

11. Для підтримки сил їжте все, що вам дають.

12. Використовуйте будь-яку можливість для відпочинку. Стрес, у стані якого перебувають заручники, через деякий час призводить до повного нервового виснаження.

13 Терористи зазвичай відбирають у заручників годинники, мобільні телефони, щоб ізолювати їх від зовнішнього світу. Тому при тривалому утриманні в полоні слідкуйте за часом, відмічайте зміну дня та ночі, ведіть календар.

17. Будьте уважні. Намагайтеся запам'ятати імена (прізвиська), голоси, особливості поведінки терористів, зміст їх розмов між собою. Ця інформація буде дуже важливою для правоохоронних органів після знешкодження терористів і звільнення заручників.

18. Під час штурму спецпідрозділами правоохоронних органів приміщення, в якому вас утримують, негайно ляжте на підлогу обличчям униз якомога далі від вікон і дверей. У жодному разі не беріть до рук зброю, кинуту терористами, інакше вас можуть прийняти за одного з них.

### **Порядок дій у випадку захоплення літака (автобуса):**

1. Якщо ви виявилися в захопленому літаку (автобусі), не привертайте до себе уваги терористів. Огляньте салон, визначте місця можливого укриття на випадок стрілянини;

2. Заспокойтеся, спробуйте відволіктися від того, що відбувається, читайте, розгадуйте кросворди;

3. Зніміть ювелірні прикраси;
4. Не дивіться в очі терористам, не пересувайтеся по салону та не відкривайте сумки без їхнього дозволу;
5. Не реагуйте на провокаційну або зухвалу поведінку;
6. Якщо представники влади почнуть спробу штурму, – лягайте на підлогу між кріслами й залишайтеся там до закінчення штурму;
7. Після звільнення – негайно залиште літак (автобус), тому що не виключена можливість його замінювання терористами й вибуху парів бензину.

### **Телефони рятувальних та аварійних служб**

**112** – єдиний номер виклику всіх служб екстреної допомоги. Зателефонувавши за цим номером, диспетчер викличе бригаду потрібної служби.

**101** – Пожежна допомога

**102** – Поліція

**103** – Швидка медична допомога

**104** – Аварійна служба газової мережі